HELSINKI GRADUATE SCHOOL OF ECONOMICS

Digitaalisesta eurosta

Antti Ripatti

Makrotaloustieteen professori, Helsingin yliopisto, Helsinki GSE

Eduskunnan talousvaliokunta 24.11.2023

UNIVERSITY OF HELSINKI

Aalto University

HANKEN

Mihin digitaalista euro tarvitaan

- Maksujärjestelmien kilpailutilanne
  - Suuret amerikkalaiset järjestelmät: Visa ja Mastercard
  - Pienempiä tekijöitä, jotka osin nojaavat edellisiin: Mobilepay (Suomi ja Tanska), Apple Pay, Google Pay, Paypal
- Verkostovaikutusten vuoksi markkinoille tulo on hankalaa
  - Jotta tietyn maksujärjestelmä saisi markkinaosuutta, tulee sillä olla riittävästi käyttäjiä eli sen pitää kelvata laajasti ostoksissa eri paikoissa ja toisaalta sillä maksajia pitää olla riittävä määrä. ➔ markkinoille tulo on hankalaa ja kallista.
- Digitaalinen euro on ainakin investointina julkisen sektorin subventoima
  - Lain suoma asema
- USA, UK ja Kanada eivät ole innostuneita
  - Eivät näe markkinaepätäydellisyyttä vaan luottanevat yksityisiin maksuvälineisiin.
- Miten käy innovaatioiden

Maksuväline ja arvon säilyttäjä

- Koroton, nimellisarvonsa säilyttävä maksuväline on aina myös arvon säilyttäjä negatiivisten nimelliskorkojen vallitessa.
  - Käteisen rahan digitaalinen versio
  - Siirrot talletusrahan ja digitaalisen euron välillä helppoja
  - Säilytyskustannukset alhaiset

  ➔Digitaalinen euro on käteistä parempi arvon säilyttäjä

  ➔Korkojen nollarajasta tulee entistä sitovampi.
- Käyttäjäkohtainen katto digitaalisen euron määrälle
  - Lieventää ongelmaa
  - Vaikeuttaa maksuvälinetehtävää. Palveleeko enää suuria maksuja.
  - Rajoittaa pankkitalletusten supistumista.

Vaikutukset rahoitusjärjestelmään ja talouteen

- Voi tehostaa maksujärjestelmää ja alentaa kustannuksia
- Pankkitalletusten supistuminen
  - Jopa puolet! ➔ dramaattinen muutos pankkijärjestelmässä
  - Talletusten korvaaminen luotoilla keskuspankista
    - Neutraalisuusvaatimus: ehtojen pitäisi olla samat kuin menetetyissä talletuksissa

    ➔Eurojärjestelmän välineitä kehitettävä
- Keskuspankin sijoituspolitiikka
  - Luotot pankeille (ks. yllä)
  - Voi luoda paineita ohjata keskuspankin sijoituspolitiikkaa poliittisin perustein

HELSINKI GRADUATE SCHOOL OF ECONOMICS

Kiitoksia!

antti.ripatti@helsinki.fi

UNIVERSITY OF HELSINKI

Aalto University

HANKEN